

Мойсеєве прощання з ізраїльтянами

*** *** ***

Мойсей, великий визволитель єврейського народу, народився у тяжкі часи понад 3000 років тому в Єгипті – на берегах річки Ніл. Євреї, яких спершу радо вітали там, тепер були гнаними: фараон видавав суворі накази, згідно з якими єврейських хлопчиків убивали, прагнучи зменшити чисельність єреїв у Єгипті, яка стрімко зростала. Новонародженого Мойсея заховали від воїнів, а згодом його знайшла фараонова донька і виховала як члена своєї сім'ї.

За легендою, про яку чув навіть той, хто лише поверхово знає Біблію, Мойсей росте, дорослішає, а коли в зрілому віці бачить, як єгиптянин б’є єрея, позбавляє життя кривдника і тікає до пустелі. Але Господь наказує йому повернутися до Єгипту та сповістити фараона про те, що він звільнить єреїв із єгипетського рабства і поведе їх до нової землі. Коли ж Мойсей повернувся до фараонового двору вже не як усиновлене дитя, а як пророк Божий, фараон із здивуванням вислухав його вимогу звільнити єреїв, але відмовився зробити це. Тоді Бог насилає на весь Єгипет чуму та інші прикоронці, аж поки єреїв нарешті не відпускають.

Мойсей вів свій народ через пустелю (нині – це Близький Схід) протягом сорока років. Потім вони мали перейти річку Йордан та ступити на землю Авраама, Ісаака та Якова. Однак, зістарівшись,

Мойсей так і не довів людей до того краю. Великий лідер, законо-давець, учитель та пророк не увійшов у землю обітовану. Приготувавшись до смерті, яку йому провістив Бог, Мойсей зібрав народ ізраїльський для останнього слова.

Книга Второзаконня містить останню, довгу промову Мойсея-законодавця. Це — його спогад про шлях від моменту входження в пустелю, проголошення даних Богом законів, а також промова, якою він засуджує той спосіб життя і поведінку ізраїльтян, через які вони власне й потрапили в біду. Розповівши в цій промові своєму народові про нагороду за дотримання Божих заповідей та кару, що зійде на тих, хто їх порушуватиме, Мойсей був готовий передати людей під провід свого духовного сина — Ісуса Навина.

Наприкінці Книги Второзаконня Бог наказує Мойсеєві зійти на гору Нево, звідки можна було побачити землю за річкою Йордан — той край, в якому він уже ніколи не житиме. Образ Мойсея, що тільки перед смертю побачив землю обітовану, залишається — незалежно від історичної вірогідності цієї події — одним із найдраматичніших моментів в історії юдеохристиянства. Саме ним надихнувся Мартін Люттер Кінг, який наприкінці промови, виголошеної 3 квітня 1968 року в Мемфісі, штат Теннессі, сказав: «Я просто хочу виконувати Божу волю. Тому Він дозволив мені зійти на цю гору. І я подивився вдалечінн. І побачив землю обітовану. Можливо, я не увійду в неї, але хочу, щоб ви знали: людство дістается заповітного краю». А вже наступного дня Кінга було вбито.

Мойсей, ще до того, як зійшов на гору і побачив землю обітovanу, засумнівався, чи впораються люди без нього. Нині можна припустити, що він просто не бажав змиритися з обставинами, та хто міг би осудити його за це. Адже зникнувши на сорок днів на горі Синай, а потім повернувшись, Мойсей побачив, як люди вже поклоняються золотому тельцю. То що ж вони робитимуть тепер, коли він покине їх назавжди? Безперечно, що й інші незамінні лідери, до і після Мойсея, думали про те саме.

Мойсей суворо застерігав людей не порушувати Божих заповідей, обіцяв їм винагороду за віру в Господа.

Ось погляньте: перед вами життя та добро, смерть та смуток. Якщо виконуватимете заповіді Господа, Бога вашого, які я сьогодні вам виголошує, будете любити Його і йти Його шляхами, і дотримуватися Його заповідей, настанов та законів, то ви житимете і будете множитися, і Господь, Бог ваш, благословить вас на землі, до якої ви йдете, щоб осісти.

Якщо ж ви відвернете свої серця, і не слухатимете, і зайдете зі шляху Його та служитимете іншим богам, то я кажу вам сьогодні: ви загинете, ви не житимете довго на землі, до якої переходите Йордан, щоб увійти й оволодіти нею.

Сьогодні я закликаю небо і землю свідчити проти вас: я дав вам життя і смерть, благословення і прокляття. Оберіть життя – і тоді ви та ваші нащадки житимете, люблячи Господа, Бога вашого, прислухаючись до голосу Його та міцно тримаючись за Нього. Тоді ви матимете довге життя, що проживатимете на землі, яку Господь за присягнувся дати вашим батькам – Аврааму, Ісааку та Якову.

І ось мені вже сто двадцять років, і я не маю сили ходити вільно, та й Господь сказав, що я не перейду Йордан.

Але Господь, Бог ваш, перейде ріку з вами, Він знищить з вами народи, і ви оселитесь на тій землі. Ісус Навин поведе вас за тим, що обіцяв Господь.

І вчинить їм Бог так, як учинив Сігонові та Огові, аморейським царям, та їхньому краєві.

Коли дастъ Господь їх у ваші руки – зробіть із ними так, як я наказав вам.

Будьте сильні та відважні, не бійтесь і не лякайтесь їх, бо Господь, Бог ваш, ітиме попереду вас – Він ніколи не дозволить спікнутися нозі вашій і не покине вас.